

ONTWIKKELINGEN BEKOSTIGING PRIMAIR ONDERWIJS

versie 4 november 2015

Inleiding

Onderstaand vindt u een overzicht van de voor het primair onderwijs relevante ontwikkelingen in de bekostiging. Het is een overzicht van *verwachte* aanpassingen in de bekostiging. Dit document geeft daarom een **indicatief** overzicht van de bekostigingsmutaties zoals de PO-Raad deze voor de komende jaren op macro-niveau **verwacht**. Onder aanpassingen worden zowel mutaties in prijzen (intensiveringen, bezuinigingen, compensaties) verstaan, als aanpassingen in het bekostigingsstelsel (wijzigingen in bekostigingsregels). De gegevens in dit overzicht moeten dan ook beschouwd worden als een **schatting**. Eén en ander is onderhevig aan politieke besluitvorming. Veelal is ook niet duidelijk hoe één ander wordt verwerkt in regelingen c.q. financieel uitpakt voor individuele schoolbesturen. Om toch een indicatie te kunnen geven, wordt ook een overzicht gegeven van de bedragen per leerling (macrobudgetten gedeeld door het aantal leerlingen per 1 oktober 2014).

In dit document wordt voor de personele en materiële lumpsumbekostiging uitgegaan van de volgende regelingen (zodra nieuwe regelingen zijn gepubliceerd, zal er ook een nieuwe versie van dit overzicht door de PO-Raad gepubliceerd worden):

a. de regeling bekostiging personeel **2015/2016** van **15 oktober 2015**

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2015-36610.html>

b. de programma's van eisen voor de materiele instandhouding **2016** van **29 september 2015**

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/regelingen/2015/10/01/regeling-vaststelling-bedragen-programma-s-van-eisen-po>

Aanpassingen ten opzichte van het vorige overzicht (5 oktober 2015)

- De regeling bekostiging personeel 2015/2016 (d.d. 15 oktober 2015) heeft de regeling bekostiging personeel 2015/2016 (d.d. 27 maart 2015) vervangen.

Leeswijzer

Alle aanpassingen zijn in eerste instantie (op sectorniveau) in miljoenen euro's aangegeven. Dit betreffen de aanpassingen ten opzichte van de laatst gepubliceerde regelingen (zie inleiding). Dit noemen we het *basispad*. Vaak heeft een aanpassing ten opzichte van het basispad een structureel karakter. Als de aanpassing bijvoorbeeld € 10 mln. structureel betreft, wordt in de meerjarige reeks jaarlijks € 10 mln. opgenomen. Dit betekent niet dat er ieder jaar € 10 mln. extra bij komt, maar dat er structureel € 10 mln. bijkomt ten opzichte van het basispad.

2. Verwachte ontwikkelingen bekostiging op sectorniveau (in mln. €)

Verwachte ontwikkelingen personele bekostiging		2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
1	Ophoging bekostiging i.v.m. Convenant Leerkracht		16	29	40	43
2	Vanuit het Bestuursakkoord	13	67	128	143	138
3	Loonruimteakkoord 2015 voorzover niet verwerkt in personele bekostiging	7	12	12	12	12
	totaal	20	94	169	195	193

Verwachte ontwikkelingen materiële bekostiging			2017	2018	2019
4	Prijsbijstelling MI		10	20	30
5	Overgangsregeling doordecentralisatie buitenkant onderhoud		1,7	1,7	1,7
	totaal		12	22	32

3. Verwachte ontwikkelingen bekostiging als een bedrag per leerling

aantal lln per 1-10-2014 (in mln.): 1,586

In overzicht 3.a en 3.b wordt uitgegaan van een bedrag per leerling. Omdat de bedragen niet alleen op basis van een bedrag per leerling kunnen worden toegekend (maar o.a. ook als een vaste voet per school, verdisconteert in de GPL, etc.) zal de uitkomst per school/bestuur verschillen.

Verwachte ontwikkelingen personele bekostiging		2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
1	Ophoging bekostiging i.v.m. Convenant Leerkracht		10	18	25	27
2	Vanuit het Bestuursakkoord	8	42	81	90	87
3	Loonruimteakkoord 2015 voorzover niet verwerkt in personele bekostiging	4	7	7	7	7
	totaal	13	59	107	123	121

Verwachte ontwikkelingen materiële bekostiging			2017	2018	2019
4	Prijsbijstelling MI		6	13	19
5	Overgangsregeling doordecentralisatie buitenkant onderhoud		1	1	1
	totaal		7	14	20

4. Toelichting per onderwerp

1. Met het Actieplan Leerkracht (APL) zijn een aantal maatregelen afgesproken voor het verbeteren van de salariëring en het carrièreperspectief voor zowel OP als (adjunct) directeuren. In 2009 is het beschikbare bedrag voor actieplan leerkracht verhoogd met € 75 mln (vanuit kabinetsbijdrage voor gestegen arbeidskosten). In totaal is hierdoor voor de sector voor de uitvoering van APL op termijn ca. € 390 mln. gemoed. Tot en met 2015-2016 is ca. € 345 mln. toegevoegd aan de personele bekostiging (ca. 4,3%) in het kader van Actieplan Leerkracht (inkorting carrièrelijnen, schaaluitloopbedrag en de functiemix).

2. Bekostiging bestuursakkoord 2014-2020: Voor nadere toelichting op de financiële consequenties van het bestuurakkoord, zie:

<https://www.poraad.nl/nieuws-en-achtergronden/aangepaste-regeling-personele-bekostiging-2014-2015-bekend>

Vanuit de investeringsafspraken in het kader van het NOA en het begrotingsakkoord 2014 (Herfstakkoord) zal in 2016 een budget van 23 miljoen euro worden toegevoegd aan de prestatiebox (in 2015 stond hiervoor een bedrag van €128 mln. gereserveerd en in 2016 een bedrag van €151 mln.) Voor 2015-2016 zou dit neerkomen op een bedrag van circa 13 miljoen euro (ca. € 8 per leerling). De oploop voor 2016 van de prestatiebox wordt niet verwerkt in de regeling bekostiging personeel 2015-2016 maar in die van 2016-217. Door een aangepast betaalritme wordt dan in 2016 in totaal € 151 miljoen uitbetaald.

3. De aanvullende kabinetsbijdrage van 1% structureel is met terugwerkende kracht per 1 januari 2015 verwerkt in de regeling bekostiging personeel 2015-2016. Uitgaande van het betaalritme van OCW leidt dit tot een ophoging van de personele bekostiging van 2,89%. Vanaf 1 januari 2016 zou de ophoging in totaal 3,04% moeten bedragen: 1% aanvullende kabinetsbijdrage per 2015 plus de uitkomst van de reeds vastgestelde uitkomst van het referentiemodel 2016 à 2,04% (te weten: 1,6% voor contractloonontwikkeling, 0,36% voor pensioenontwikkeling en 0,09% vergoeding overige sociale werkgeverslasten). Het verschil van 0,15% per 1 januari 2016 (uiteindelijk ca. €7 per leerling) zal in de loop van 2016 worden verwerkt in de regeling personele bekostiging.

Zie ook: <https://www.poraad.nl/nieuws-en-achtergronden/personele-bekostiging-po-2015-2016-aangepast>

Kosten	2015	2016	Dekking	2015	2016
1,25% structureel per 1/9/2015	0,42%	1,25%	Aanvullende kabinetsbijdrage 2015	1,00%	1,00%
1,60% structureel per 1/1/2016		1,60%	Aanvullende bijdrage	0,18%	0,18%
1,40% structureel per 1/1/2016		1,40%	Kabinetsbijdrage 2016		
€ 500 eenmalig 2015	0,98%		contractloonontwikkeling		1,60%
			pensioenontwikkeling		0,36%
			ABP-premievrijval overige ontwikkelingen		0,14%
			ABP-premievrijval 2016		1,00%
			Vrijval VUT-premie	0,20%	
Totaal	1,40%	4,25%	Totaal	1,38%	4,28%
0,8 structureel a.g.v. witteveen II	0,80%	0,80%	0,8 structureel a.g.v. witteveen II	0,80%	0,80%
	2,20%	5,05%		2,18%	5,08%

4. Prijsbijstelling MI 2017 e.v.: Op basis van de gemiddelde prijsbijstelling van de materiele instandhouding over de afgelopen jaren, wordt de jaarlijkse ophoging geschat op € 10 miljoen euro (1% stijging MI per jaar).

5. Doordecentralisatie buitenkant: In het kader van de overgangsregeling was € 1,7 mln nodig voor 2016. Het overige bedrag (€23,3 mln.) is al meegenomen in de programma's van eisen voor de materiele instandhouding 2016. Het restant van de overgangsregling (€1,7 mln.) wordt in 2017 toegevoegd aan de materiele lumpsum.

Zie ook: <https://www.poraad.nl/nieuws-en-achtergronden/bedragen-materiele-bekostiging-2016-bekend>

5. Overige toekomstige aanpassingen in de bekostigingsystematiek

Impulsgebieden

De impulsmiddelen zijn vastgesteld tot en met 2016/2017. Het geld voor impulsgebieden blijft beschikbaar. Het kan echter zo zijn dat door ontwikkelingen binnen de wijk een pc per 2017/2018 niet meer als een impulsgebied wordt aangemerkt.

Zie ook: <https://www.poraad.nl/nieuws-en-achtergronden/impulsgebieden-ongewijzigd-vastgesteld>

In dit kader dient ook opgemerkt te worden dat de huidige verdeelmaatstaf van het onderwijsachterstandenbudget (waar de impulsgebiedentoeslag onderdeel vanuit maakt) op basis van het opleidingsniveau van de ouders, politiek ter discussie staat.

Modernisering van de bekostiging per 2020?

De bekostigingssystematiek zou goed financieel management bij schoolbesturen beter kunnen ondersteunen en zou beter moeten aansluiten op het besturingsmodel van het onderwijs in Nederland. In dit kader heeft de ALV van de PO-Raad in de vergadering van januari 2013 de PO-Raad de opdracht meegegeven om in samenspraak met OCW onderzoek te doen naar een modernisering van het bekostigingssysteem in het primair onderwijs. In het bestuursakkoord 2014 is vervolgens de afspraak opgenomen om de bekostiging te moderniseren. Voor meer informatie: zie website PO-Raad